

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 22. Den 22 Juni 1810.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen,
Ridder af Dannebrog,
Statsraad og Deputeret i
det danske Cancellie.

Peter Johan Monrad,
Statsraad og Deputeret i
det danske Cancellie.

Forgivninger.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade
Konge til Danmark og Norge, ic., gjøre vitterligt.
Endskjøndt Oprettelsen af den under 11te Decbr. 1795
allernaadigst confirmerede, og med kongeligt Garantie
forsynede, almindelige Forsørgelses-Anstalt, hvorved
mange Slags Livrenter og Overlevelses-Renter samt
Forrentninger paa Pengesummer, som kun eengang
udbetales, kunne forsikres, gjør de fleste andre private
Selskaber af den Natur overflødige, ere dog siden den
Tid mange fremstaaede, hvoraf adskillige aldeles ikke
have været byggede paa rigtige Beregninger, men tvert-

imod

imod været forbundne med Pengetab og Kuffede Forshaabninger for Deeltagerne. For i Fremtiden at forebygge dette, finde Vi Os anlediget til at befale, som følger.

§. 1. Alle Forsørgelses- og Understøttelseselskaber, af hvad Navn nævnes kan, som ere eller werde oprettede, saasom, Pensions-, Enke- og Liggæsser, Laane-, Livrente-, Etablerings- og Vaallødningselskaber, eller hvilket andet Djemed dem maatte tillægges, skulle være underkastede Tilsyn af en af Os dertil bestiftet Committee.

§. 2. Dette Tilsyn skal ikke gaae ud paa at forbyde disse Indretningers Iværksættelse eller Vedblivelse, men at Planerne til eller Lovene for dem skulle af bestemte Committee nøie undersøges og prøves.

§. 3. Naar denne Undersøgelse er færdig, meddeler Committen Planens Forfatter eller Selskabets Bestyrere sin Bedømmelse derover. Og, for at Almindeligheden kan erfare Indretningens Værd, skal denne Dom strax bekendtgjøres af Committeeen i de offentlige Tidender, med mindre det er et begyndende Selskab, hvis Stifter ikke agter at udføre Forslaget, naar Committeeens Dom gaaer det imod. Desuden skal Bedømmelsen, hvad enten Indretningen allerede er i Virksomhed, eller først skal begyndes, af Bestyrerne besørget indført i ethvert Exemplar af Planen eller Lovene, strax efter Titelbladet.

§. 4.

§. 4. Enhver Forandring, som gjøres ved en saadan Plan eller saadanne Love, efterat de ere prøvede af Committeeen, skal strax anmeldes for Samme, for at dens Dom ogsaa derover kan erholdes og paa den befalede Maade offentliggøres.

§. 5. I Følge Foranførte skal, uden Undtagelse, enhver Bestyrer eller Stifter af deslige private Forsørgelsesanstalter, som ved Trykken eller paa anden Maade ere eller vorde offentligen bekjendtgjorte, eller hvori der indbydes til Deetagelse, indsende til Committeeen Planen og Lovene for Indretningen, ledsaget med en nøiagtig Forklaring af de Grundsætninger, hvorpaa den er bygget, og de Beregninger, som er lagte til Grund for de Fordele af Livrenter, Pensioner eller andre Forrentninger, Selskabet lover Deeltagerne. Saa bør det og tillige oplyses, paa hvilken Sikkerhed og mod hvilken Rente Kapitalerne gjøres frugtbringende, og hvorledes de accumuleres.

§. 6. Skulde Committeeen finde Meddelelsen af flere eller andre Oplysninger nødvendig, bør Saadanne, paa dens Forlangende, uvægerligen afgives.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette. Givet i Vor kongelige Residentsstad Kiøbenhavn, den 15de Marts 1810.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

F r e d e r i k R.

(L. S.)

Kaas.

Gold. Knudsen. Bülow. Monrad.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge ic., gjøre vitterligt, De betydelige Omkostninger, som under nærværende Omstændigheder falde Vor Kasse til Last, fordre, at en Forhøielse i Toldafgifterne for Norge, indtil videre, maa finde Sted, ligesom Saadant for Danmark ved Forordning af 11te Novbr. f. A. er paabudet. Thi byde og allernaadigst befale Vi.

I. Af Indførselstolden, Transittolden og Oplæggelses Afgiften efter Toldforordningen af 1ste Febr. 1797 og senere Anordninger desangaaende, de vestindiske og ostindiske Afgifter efter Forordningerne af 3die Mai og 16de Juni 1797 samt 8de Mai 1807, naar Klarering derefter tillades, samt Extraafgiften af ind- og udgaaende Varer efter Forordningen af 1ste October 1802, skulle, naar og hvor disse Afgifter fra denne Vor Forordnings Bekjendtgjørelse forfalde til Betaling, erlægges 50 Procent mere, end i bemældte Forordninger er bestemt; dog ville Vi af særdeles Hensyn til Almuens Forsyning og Næringsdrift allernaadigst for denne Forhøielse have undtaget:

- a) alle Slags Kornvarer, Malt, Bølgfrugter, Kartofler, Meel og Gryn,
- b) Salt,
- c) Kornbrandevin,

d) Fer

- d) Fedevarer,
 - e) ordinair Skraetobak,
 - f) de i Toldforordningen af 1ste Febr. 1797 Pag. 222-223 under 2 og 3 benævnedes mindre fine og groveste udbne Tøier,
 - g) Hør,
 - h) Hamp og
 - i) Flotholt,
- af hvilke saaledes kun erlægges de hidtil paabudne Afgifter.

II. En lige Forholdelse af 50 Procent skal svares af alle Varer, som fra Bort Rige Norge udføres, og i Toldforordningen af 1ste Febr. 1797 til Udførsels-told ere ansatte.

Af Trælafst berimod skulle de ved Forordningen af 22de April 1795, Toldforordningen af 1ste Febr. 1797 og Forordningen af 1ste Octbr. 1802 §. 8., bestemte Afgifter betales i Species, eller i Mangel af Species med 250 Rdlr. dansk Courant for 100 Rdlr. Species.

Ligesaa ville Vi, at Tolden af Robber, efter Forordningen af 4de Decbr. 1793 og Toldforordningen af 1ste Febr. 1797, skal erlægges i Species, eller i Mangel deraf i dansk Courant i saadant Forhold mod Species, som i Henseende til Trælafstafgiften her findes anført.

Saavel hvor hidtil af forbemaeldte oprindelige Afgifter er, efter Forordningen af 6te Juni 1806, betalt Tillægsafgift, som og af alle ved nærværende Vor Forordning forhøiede Afgifter, erlægges 25 Procent til Vor Skatkammer Afdragsfond, til hvilken Vi og ville have henlagt de af Os nu paabudne Forhøielser i Toldafgifterne.

Hvorefter alle og enhver sig kunne vide at reste. Givet i Vor kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, den 17 Februar 1810.

Under Vor kongelige Haand og Seigl.

F r e d e r i k R.

(L. S.)

Moltke.

Frelsen. Rosenstand Goiske.

Thorning.

Under 17de Mai d. A. er, igjennem Cancelliet, udfærdiget et Reskript til Kjøbenhavns Magistrat af følgende Indhold. Brandcommissionen i Kjøbenhavn har allerunderdanigst andraget, at endskjøndt det ved den 45 §. i Brandanordningen af 10de Novbr. 1805 er befaleet, at de Brandredskaber, som Gaard- og Huuseiere i Kjøbenhavn ere pligtige at have og vedligeholde, skulde altid følge og forblive ved Stederne, saa gives der dog hyppige Exempler paa, at den fra-
træ

trædende Eier enten efterlader aldeles intet eller blot ufuldstændigt Brandredskab, og at det ikke sjældent er Tilfældet, at Sælgeren borttager Redskaberne, som andet Løbsre. End videre har bemældte Commission allerunderdanigst andraget, at, da Gaard og Huuseierne uden for Stadens Porte, i Overeenstemmelse med det allernaadigste Reskript af 22de October 1802, samt de allerhøieste Resolutioner af 8de Novbr. 1805 og 26de August 1809, skulde refunderes de Udgifter, som medgaae aarligen til Brandvæsenets Indretning og Vedligeholdelse paa Broerne, saa vil det være nødvendigt, at der have Sikkerhed for, at Eiendommene uden for Portene ikke afhændes, uden at denne Refusion er bleven erlagt. I Anledning af Commissionens derhos gjorte Forslag, samt med Hensyn til hvad de Tilforordnede i Lands, Overretten samt Hof- og Stadsretten desangaaende have yttret, vil Hs. Majestæt allernaadigst have bestemt: 1) at der ved ethvert Skjøde paa Bygninger i bemældte Kjøbenhavn, som indleveres til Læsning ved Retten, skal følge en Attest fra Brandcommissionens Secretair om, at de befalede Brandredskaber have ved Stedet, som bortskjodes, og 2) at der ved ethvert Skjøde paa Bygningen uden for Stadens Porte, naar det indleveres til Læsning, tillige skal følge Attest fra vedkommende Rodemester og Brandcommissionens Radsferer om, at den befalede

Re.

Refusion til Brandvæsenet, forsaavidt den er reguleret til Indkrævning, er bleven erlagt; dog skulde besyrlige Attester i ethvert af disse Tilfælde af Vedkommende meddeles uden Betaling.

P l a c a t.

Ved allerhøieste Reskript, af 21 Mai d. A., har det behaget Hs. Majestæt allernaadigst at befale, at den under 11te Januar d. A. allernaadigst givne Tilsladelse til at udsøre Kornvarer, saavel søs som landvæerts, fra Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen til fremmede venskabelige Stæder indtil Udløbet af Juni Maaned, maa være forlænget indtil videre.

Hvilken allerhøieste Befaling herved bekjendtgøres til Vedkommendes Efterretning.

Bestindigt-Guineiske Rente- og General-Toldkammer,
den 22de Mai 1810.

Moltke.

Rosenstand Goiske.

Oldenhurg.

Stoud.

Schleyer.

Thonning.

(Fortsættelse af Forordningen om Tiendevæsenet i Danmark.)

§. 17. Tiendeyderen er pligtig at føre fra Marten med Tienden strax efter at Tøllingen hos ham er færdig,

sket, og førend han begynder at fremføre sit eget Korn af samme Slags fra den Mark eller det Sted, Tællingen er sket. Indfalder ustadigt Væderligt under Tællingen, eller forinden Tienden er læsset paa Vognen, da bør Yderen opsætte dens Bortkjørsel, indtil det bliver saadant Høstveir, at han begynder at hjemkjøre sit eget Korn. Men, dersom der, efter at Tienden er læsset, indfalder Regnveir, da maa han besvungen vedblive at fremføre den til Tiendetageren. Dersom Tiendetageren, naar Tienden bringes ham, ikke finder den tjenlig til at indfattes i Huus, da skal Tiendeyderen, saafremt det inden Afæsnningen forlanges, være pligtig at hense og aflæsse Tienden paa det Sted, Tiendetageren anviser, dog at dette sidste Sted ikke er længere borte, end 500 Alen fra det Sted, hvor Tiendeyderen ellers er pligtig at aflæsse Tienden. Derimod skal Tiendeyderen ikke i dette Tilfælde være pligtig igjen at hense den saaledes aflæssede Tiende i Tiendetagerens Huus, men dette bliver Tiendetagerens egen Sag.

§. 18. Dersom Tiendeyderen ikke førend efter Solen Nedgang kommer med Tienden til Stedet, hvor den skal leveres, da er Tiendetageren ikke pligtig den Dag at modtage Tienden. Derimod skal Tiendeyderen i saa Tilfælde være forpligtet at lade den Vogn, hvorpaa Tienden er kjørt, blive staaende hos Tiendetageren.

tageren paa det Sted, som denne anviser, hvorefter Tiendeyderen den følgende Dag skal besørge Tienden aflæsset.

§. 19. Tiendeyderen bør paa det Sted, hvor Tienden af ham henføres, afstikke den fra sin Bogn i Huus eller Gaard, der hvor Tiendetageren anviser; men, dersom han opholdes længere, end en halv Time fra den Tid han har meldt sig hos Tiendetageren eller hans Befuldmægtigede, som ankommen med Tienden, og ham ikke inden denne halve Times Forløb gives den fornødne Hjælp til at modtage Tienden fra Bognen, da er han berettiget til at aflæse den i Gaarden paa det Sted, som Tiendetageren dertil anviser. Vil Tiendetageren ikke anwise Saadant, da maa Yderen aflæse Tienden paa et bekvemt og passende Sted i Gaarden.

§. 20 I det særdeles Tilfælde, at Tiendeyderne boe paa en Ø, fra hvilken Tienden ikke kan føres til Tiendetageren, uden med Baade, ere Yderne ikke pligtige at bringe Tienden over Vandet, hvorimod det alene skal paaligge dem at fremføre Tienden til et Sted ved Øens Strankant, som Tiendetageren anviser.

Dersom Tiendetageren ikke finder sig tjent med paa denne Maade at oppebære Tienden, er han berettiget til at erholde den bestemt til bestandig Afgift,
 efter

efter de Regler, som i det Følgende af denne Anordning fastsættes.

§. 21. Tiendyderen er ikke pligtig at fremføre hver af de trende Tiender af hver Kornart til flere forskellige Steder, men hver af de trende Tiender af hver Kornart bør kun fordres henbragt til eet Sted.

Paa de Steder, hvor Tiendeyderen hidtil har fremført een af de trende Tiender af hver Kornart til flere forskellige Steder, der skal Tiendetageren, naar Tiendeyderen eet Aar forud anmelder for ham, at han ikke længere vil paa denne Maade fremføre Tienden, være berettiget til at erholde Tienden forandret til bestemt bestandig Afgift efter de Regler, som i det Følgende af denne Anordning fastsættes.

§. 22. Dersom Tiendetageren formener sig at være af Tiendeyderen besvæget ved Tiendens Ydelse, saasom ved urigtig Angivelse til Tælling, ved bedragelig Omgang med Tiendens Hiemførsel, eller paa andre Maader, da maa Saadant, ligesom enhver anden Forurettelse ved Tiendens Ydelse og Oppebørsel, paa Klages for en Politiret, og Sagen ved saadan Ret behandles efter de Regler, som Forordningen af 25de Marts 1791 foreskriver. Derimod skal den i Lovens 2den Bog 23de Cap. 7de Art. tilladte Kastning af Tiendeyderens Korn være aldeles forbuden, undtagen i det

i det Tilfælde, som er omhandlet i denne Forordnings §. 12.

Befindes Tiendeyderen skyldig i Tiendesvig, da skal Tiendetageren ikke allene være berettiget til at beholde den allerede oppebaarne Tiende, men Tiendeyderen skal desuden ved Politirettens Dom tilpligtes at erlægge, til lige Deeling mellem Tiendetageren og Districtets Fattigvæsen, dobbelt saameget, som den besvagne Tiendetager enten med Tiendebøger, eller paa andre Maader, beviser, at den høieste Tiende af den Kornat, ved hvilken Tiendesvigen er begaaet, har, for det Aar, beløbet sig til for en Gaard af lige Hartsorn i samme Sogn. Denne saaledes beregnede Tiendes Værdie bør af Tiendeyderen erlægges i Penge, efter Taxation af dertil ved Retten udnævnte Mænd. I øvrigt skal det være Tiendetageren paalagt, naar han vil anlægge Søgemaal for Tiendesvig, at indlevere Klage herom til Politieretten, i det seneste fire Uger efter at den paaklagede Tiendesvig skal være begaaet. Efterlader Tiendetageren at anlægge Søgemalet inden bemældte Tids Forløb, da skal han have tabt sin Ret til at paatale Sagen.

(Forsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

Under 15de Mai d. A. er Justitsraad og Professor Bugge, Ridder af Dannebrogen, Capitain og

Navigationens-Directeur Meugels, Bankcommissair Collin, og Bogholder ved den almindelige Forsørgelses-Anstalt, Søndergaard, tillagt kongelig Befaling at sammentræde, for at udgjøre den i Forordningen af samme Datum nævnte Committee, der skal have Tilsyn med alle private Forsørgelses- og Understøttelses-Selskaber.

Hs. Majestæt har, under 27de Mai d. N., alernaadigst tilladt, at de Officerer ved Helsingørs Brandcorps, som Armeens Feldttegn er forundt, maae tillige bære Skjærf i Tjenesten, og at de subalterne Officerer ved Corpset maae anlægge Armeens Feldttegn, naar de qualificere sig dertil ved Examen.

I det kongelige Landhusholdnings-Selskabs ordentlige Møde, den 30te Mai sidstleden, bleve, iblandt andet, følgende Sager foretagne.

Lovcommissionens Betænkning i Anledning af Præsidenternes, Commissionernes og adskillige Medlemmers Forslag til Forandringer i den nye Udgave af Selskabets Love. Selskabet besluttede i denne Anledning, at et Exemplar af de forandrede Love er for Selskabets Medlemmer til Eftersyn paa dets Contoir indtil 4 Uger fra Datum, da et extraordinært Hjerdingaars Møde holdes, hvori denne Sag atter foretages.

Kunst

Kunstcommissionsens Betænkninger om J. Hammers Staalpenne, om Kunstdreier og Dannebrogsmænd Buchmans Kasser med mechaniske Apparater, og om en Præmieæffning for Livvirkning af Hunsblæs, ved Simon Sigursen i Island.

Præmieeffristcommissionsens Betænkning om en Afhandling angaaende Aarsagerne til, at Agerdyrkningen gaaer saa langsomt fremad.

Samme Commission om en Indberetning fra Brødrene Soldin om de i Danmark oprettede Almuelaaenebibliotheker.

Handelscommissionsens Indberetning om et Forslag af Professor Begtrup om at indføre danske Kornvægter, og om en indkommen Præmieæffning for Marsvinsfangst.

Indberetning om Kartoflers Nøl af Trøe, ved Anne Kirstine Nielsen.

Skrivelse fra Selskabet for indenlandsk Kunstflid, hvormed fulgte tvende trykte og en skreven Afhandling, forfattede af Overlærer Flor i Christiania.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 21de Marts Kammerjunker J. C. J. Baron Knudt forundt Tilbedelse, som Auscultant, at bivaane Cancellie Collegiets

glets Forsamlinger. Den 25de, første Commissaire ved det militaire Baredepot, Major F. L. d'Auchamp, udnævnt til administrerende Meddirecteur for Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset i Kjøbenhavn og Tugt-, og Forbedringshuset paa Møen, samt tillagt Befaling at tiltræde den under 26de Sept. 1806 nedsatte Commission, angaaende fornævnte Tugt-, Rasp- og Forbedringshuses bedre Indretning; Cand. Pharmacie N. Arctander Reiniche meddeelt Bevilling som Apotheker i Børgense; Proprietair og Overbefalingsmand ved Kystmilicen, H. Lassen, af Nærborg, ligeledes som Strandrings Commissionair langs med Kysten imellem Thors og Nyemünde i Ringkjøbing Amt. Den 26de, Conferentsraader og Storkors af Dannebrog P. H. Classen og E. L. Schütz meddeelt Rangtitlen som Geheime Conferentsraader med Rang No. 13 i 1ste Klasse; Justitsraad og Professor Astronomiæ ved Kjøbenhavns Universitet, L. Bugge, Ridder af Dannebrog, til virkelig Statsraad; Bogholder ved den almindelige Enkekasse, C. M. Laurup, til virkelig Cancellieraad. Den 29de, Exam. Juris og Prøveprocurator F. V. Franck er det tilladt at gaae i Rette som Sagfører ved Over- og Underretterne i Sjællands Stift, Højesteret og Landsoverretten samt Hof- og Stadsretten undtagne; Exam. Juris og Prøveprocurator, Prem. Lieut. Fielberg, forundt lige

Til-

Tilladelse; Secretair ved Protocolen i Høiesteret, D. M. D. Seibelin, udnævnt til Byefoged i Ringkjøbting, samt Herredsfoged i Bølling Herred under Ringkjøbting Amt; Cand. Chirurgiæ og practiserende Læge i Kjørteminde, A. H. M. Stricker, til Amtschirurg i forrige Halsted Klosters Amt og Landet Eogn under Mariboe Amt, samt i Nakskov Kjøbstad i Lolland. Den 1ste Juni d. M., Sognepræst til Asnæs Menighed, J. N. Marcusen, udnævnt til Sognepræst for Faareveile og Drarholms Menigheder i Sjælland; personel Kapellan E. F. Hvidt confirmeret som personel Kapellan for Borgens Præstegjæld i Bergens Stift; Cand. Theol. N. N. Heyerdahl ligeledes for Ringebøe Præstegjæld i Aggershuus Stift.

Under General-Postdirectionen: Den 23de Mai er Postcommissair J. D. Schmidt udnævnt til Postmester i Bragnæs fra 1ste Juli næstkommende.

Under Finantscollegiet: Den 6te Mai er Kammerjunker og Assessor ved Bankcontoirer i Astor na, L. Fincke v. Levehau, udnævnt til Meddirecteur ved bemældte Bankcontoir.

Af denne Tidende udgives ugentligen et Nummer, der forsendes med de ridende Poster til Norge, de danske Provindser og Hertugdømmene.